

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

Годишен доклад за дейността през 2020 година

на Фондация за достъп до права – ФАР

Булстат: 176553638

Фондация за достъп до права (ФАР) е пререгистрирана в Търговския регистър и регистър ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията под номер 20180515131807.

През 2020 година усилията на екипа на ФАР бяха съсредоточени върху успешното приключване на текущи проекти в сферата на правна помощ, предоставяне на информация и обучение по имиграционно и бежанско право в България, както и в разработването на нови иновативни проекти, които да надграждат и развиват постигнатото до момента:

1) Партньорство с Европейската мрежа за лицата без гражданство (European Network on Statelessness):

1.1. Актуализиране на профила на България в Индекса относно лицата без гражданство (Statelessness Index). През 2020г. ФАР продължи да поддържа актуална информацията, налична за България на *Statelessness Index*: <https://index.statelessness.eu/>. Екипът на ФАР представи резюме на законодателната и политическата рамка на страната за 2020г. по отношение на лицата без гражданство на английски и български. Резюмето и анализа бяха публикувани на <https://index.statelessness.eu/>.

1.2. Споразумение между ЕНС и ФАР относно дейности за защита, на ромите в риск от безгражданственост. През 2020г. ФАР изпълни проекта „Ромите в риск от безгражданственост“, осъществен с финансовата подкрепа на Европейската мрежа за лицата без гражданство. Дейностите по проекта включваха:

- Подробно изследване и анализ на законодателството и политиките, засягащи ромските общности и достъпа им до правата, произтичащи от българското гражданство.

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

- Провеждане на фокус групи и интервюта с лица от ромската общност и други заинтересовани лица.
- Изготвяне на информационен и застъпнически доклад на базата на проведеното изследване - "Доклад относно риска от безгражданственост на ромското население".
- Представяне на 5 индивидуални истории на лица от ромската общност като част от комуникационната и застъпническата ни стратегия.

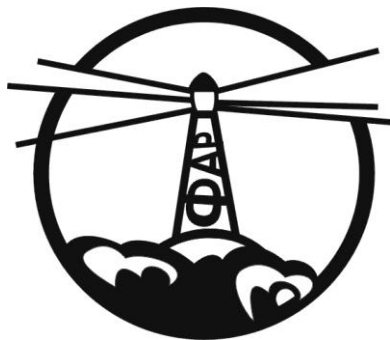
1.3 Проект относно палестинските бежанци от Ивицата Газа и Западния бряг в България по споразумение между ФАР и ЕНС. През октомври 2020г., с финансовата подкрепа на ЕНС, ФАР започна проект, в рамките на който ще се изследва положението на палестинските бежанци от Ивицата Газа и Западния бряг в България и приложимостта на член 1D от Конвенцията за бежанците от 1951г. към случаите им. В рамките на този проект ФАР ще изготви застъпнически доклад, ще проведе комуникационна кампания, чрез която да разкаже пет истории на палестински бежанци, намиращи се в страната и ще проведе обучение, насочено към административни органи, съдии и адвокати.

1.4 Изследване чрез действие (Action Research), касаещо децата без гражданство или в риск от оставане без гражданство, осъществявано по споразумение между ЕНС и ФАР. Началото на това изследване бе поставено през октомври 2020г. В рамките на този Action research ще бъдат проследени и изследвани 4 случая на деца и техните семейства, които са без гражданство или са в риск от оставане без гражданство.

2) Партньорство с Върховния комисариат за бежанците на ООН в България (ВКБООН).

ФАР продължи редовното си участие в работните групи относно закрилата и интеграцията, свиквани и координирани от ВКБООН-България. Традиционно представители на ФАР взеха участие в организирания от ВКБООН заключителен семинар относно проучване на нуждите на търсещите закрила в България (AGD). Освен текущото сътрудничество, ФАР сключи следното споразумение с ВКБООН:

- **Партньорско споразумение №BGR01/2020/0000000076/000 с ВКБООН.** През 2020г. ФАР продължи партньорското си споразумение с ВКБООН по въпросите касаещи лицата без гражданство в България. В рамките на това партньорство ФАР предостави правна помощ на лица без гражданство по време на процедурата за предоставяне на статут на лице без гражданство по Закона за чужденците в Република България, както и

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

в хода на процедурата по предоставяне на международна закрила по Закона за убежището и бежанците. Правната помощ обхваща и случаи на произволно имиграционно задържане на лица без гражданство, съдействие при осигуряване на достъп до българско гражданство и гражданската регистрация на ражданията на деца без гражданство.

3) Партньорски проект „Ефективна правна помощ за бежанци и мигранти в България“, АСФ/39, финансиран от Фонд активни граждани, България (<http://www.farbg.eu/bg/projects/proekt-efektivna-pravna-pomosch-za-bezhanci-i-migranti-v-blgariya-po-fond-aktivni>).

През 2020г. ФАР продължи своята работа по изпълнението на проект „Ефективна правна помощ за бежанци и мигранти в България“ в партньорство с Център за правна помощ – Глас в България. Проектът е финансиран по програма „Фонд Активни граждани България“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2014–2021г., Конкурс за стратегически проекти, Тематичен приоритет № 2: Подкрепа за правата на човека.

Проектът предвижда предоставяне на правна помощ под формата на консултации и представителство пред административни и съдебни инстанции на търсещи закрила, бежанци и мигранти, кампании по застъпничество и комуникационни дейности. Целта ни е да допринесем за постигането както на индивидуални резултати при спазване на човешките права на бежанците и мигрантите в България, така и на промяна на ниво институционална и съдебна практики и законодателство.

4) Проект „DEFEND: Подготвяне на ново поколение млади защитници на основните права на бежанци и мигранти“, АСФ/523, финансиран от Фонд активни граждани (<http://www.farbg.eu/bg/defend>).

На 01.07.2020г. ФАР започна проект „Подготвяне на ново поколение млади защитници на основните права на бежанци и мигранти“, финансиран по програма „Фонд Активни граждани България“ в рамките на конкурса Схема за малки инициативи, Тематичен приоритет № 2: Подкрепа за правата на човека.

В рамките на проекта екипът на ФАР, заедно с експерти в сферата на бежанското и миграционното право, разви и приложи учебна програма, подходяща за студенти и завършили млади юристи в две части - теоретична подготовка и практика - пряка работа по реални казуси на бежанци и мигранти. През 2020г в обучението се включиха 22 студенти и млади юристи, от които 18 успешно

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

продължиха към практическото обучение. Дейностите по проекта включват още и изготвяне на информационни видеа и статии по ключови актуални въпроси от бежанското и миграционното право от участниците в обучението.

5) Проект „Правна помощ на материално затруднени бежанци и имигранти по време на пандемия чрез използване и подобрене на платформата Migrantlife.Bg“, ACF/667, финансиран от Фонд активни граждани (<http://www.farbg.eu/bg/projects/migrantlife.bg/acf/covid19>).

На 21 декември 2020г. ФАР започна изпълнението на проект „Правна помощ на материално затруднени бежанци и имигранти по време на пандемия чрез използване и подобрене на платформата Migrantlife.Bg“. Проектът е финансиран по програма „Фонд Активни граждани България“ на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство по конкурс по схема за финансиране на малки инициативи, с тематичен приоритет № 2: Подкрепа за правата на човека.

В рамките на проекта се предоставя правна помощ, съсредоточена върху междусекторни случаи, в които има двойна уязвимост заради мигрантския/бежанския статус на лицето и Covid-19 кризата, използвайки и онлайн модула „Поискай помощ“ (<http://migrantlife.bg/bg/request-assistance>). Дейностите по проекта включват още провеждане на ежемесечни безплатни уебинари за групови информационни сесии и консултации по избрани актуални теми, излъчвани на живо във Facebook групата Migrantlife.bg и изготвяне на актуални статии в контекста на COVID-19, които ще бъдат публикувани на Migrantlife.Bg.

6) Проект "Засилване на отличително онлайн присъствие - НОРЕ", финансиран от Европейската програма за интеграция и миграция.

През 2020г. в рамките на този проект беше създаден нов сайт на ФАР - <http://www.farbg.eu/> и бе актуализирано съдържанието на безплатната информационна платформа www.migrantlife.bg

В резултат на актуализацията, в платформата Migrantlife.Bg (с предишно име Refugeelife.bg), бе преведена на български език и се въведе нов раздел [Поискай помощ](#). Цялото съдържание бе актуализирано към дата 27 ноември 2020 г.

Финансирането на проекта също така подкрепи предоставянето на два нови компютъра във ФАР.

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

Освен горепосочените проекти и инициативи, получили целево безвъзмездно финансиране, през 2020 година ФАР продължи своите текущи дейности:

❖ **Безплатна правна помощ**

През 2020г. адвокатите от разширяващата се правна мрежа на ФАР предоставиха безплатна правна помощ на десетки търсещи закрила, бежанци, (принудително настанени в СДВНЧ) имигранти и лица без гражданство, които са материално затруднени и принадлежат към уязвими групи. ФАР изготвяше и задълбочени справки за страните на произход във връзка с индивидуалните факти по случаите на търсещите закрила.

Наред с това, екипът на ФАР ежедневно беше на разположение за предоставяне на информация и напътствия относно процедурите, правата и задълженията съгласно Закона за убежището и бежанците, Закона за чужденците в Република България и Закона за българското гражданство.

Тази дейност съответства на целта на ФАР да създава ефективни механизми и гаранции за достъп до права на практика и на ефикасна защита срещу произволно лишаване от права.

❖ **Информирание на обществеността и медиите в България относно достиженията на европейското право и практика в областта на убежището и миграцията**

На своя сайт <http://www.farbg.eu/en/latest> и на своята фейсбук страница <https://www.facebook.com/farbg.eu> ФАР периодично публикува новини и публикации относно достъпа до права на основните целеви групи на своите дейности. Екипът на ФАР участва в редица международни и национални срещи и работни групи относно ситуацията с бежанците, лицата без гражданство и имигрантите в България.

В отклик на мерките, предприети по време на карантината, която бе наложена на 13 март 2020г и затварянето на съдилищата, на 07 април 2020г. Фондация за достъп до права – ФАР и Център за правна помощ „Глас в България“ изпратихме сигнал-обръщение до председателите, съответно, на Върховния административен съд, Административен съд – София град и Административен съд – Хасково. С него призоваваме да се образуват и разглеждат дела, свързани с принудителните административни мерки по Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ), особено по дела за законосъобразност на заповеди за (продължаване на) задържане („принудително настаняване“) в СДВНЧ.

Фондация за
достъп до права

Foundation for
Access to Rights

През май 2020г. Адвокат Валерия Иларева бе поканена да разкаже за правата на чужденците и търсещите закрила по време на кризата COVID-19 в рамките на Инициативата #ПраваПоВремеНаКриза -

<http://www.farbg.eu/bg/latest/pravapovremenakriza-s-advokat-valeriya-ilareva>.

❖ Предоставяне на възможност за получаване на знания и практически опит от студенти и млади специалисти в областта на защитата правата на човека

ФАР продължи да работи с доброволци - стажанти, които са студенти или наскоро са завършили висше образование в страната или чужбина. Те взимат участие, както в ежедневната дейност на ФАР и организираните от ФАР събития, така и в работни срещи на национално и международно ниво относно защитата правата на човека.

Наред с посочените основни дейности, ФАР е в ежедневна връзка и сътрудничество със сродни организации, неформални групи, активисти, журналисти и изследователи от България и чужбина.

Приложение: Годишен финансов отчет за 2020 г.

Дата: 27.09.2021г.

Подпис:

(Валерия Иларева)